

DOSIĘGNAĆ (15) *vb pf*

o jasne.

inf dosięgnąć (8). ◇ *fut 3 sg* dosięgnie (1). ◇ *2 pl* dosięgniecie (1). ◇ *praet 3 sg m* dosięgnął (1) *BielŻyw*, dosięgnął (1) *RejWiz*, *f* dosięgnęła (2). ◇ *1 pl m pers -(s)my* dosięgnęli (1) *WróbŻółt*.

Sł stp notuje, *Cn brak*, *Linde bez cytatu*.

1. Sięgając chwycić, wyjąć, wydostać; sięgając dotknąć; zetknąć się (2) :

W przen [czego] (2) : tenći tey odrobiny máluczkiéy z kofzá íwégo dośięgnie / á tobie iá vkaże/ y poda: którégó nie ízukay indźie [...] iedno w Rzymie ná Stolicy Piotrá S. *OrzQuin* F4v.

Zwrot: »rozumem nieba dosięgnąć« = *stać się mądrym, sławnym, wielkim* (1): Sokrates/ Ewripides/ álbo zacny Plato. S tych íe káždy podobno s proftakow wylągnał/ A wždy drugi rozumem áż niebá dofiągnał. *RejWiz* 100v.

2. Dojść, dotrzeć do określonego punktu (3) :

dosięgnąć do kogo (1): Abowiem nie rościągamy íię iákobyfmy dośięgnąć do was nie mieli [*quasi non pertinentes ad vos*]. Bołmy też áż do was przyłzli w Ewángeliey Chriřtułowej *WujNT* 2.*Cor* 10/14.

Przen (2) :

a) Objąć zasięgiem wrogiego działania [kogo] (1) : dayćie temu Papieźowi pokoy/ ná wyfokiey íkále on siedzi/ głęboko íye íádowi/ nie dośięgniecie go/ áni podkopaćie íye podeń *OrzRozm* F4.

b) Osiągnąć cel [do czego] (1) : Myłmy krzeřciani macicza ktorzifmy z oney vinnice ludu żydowskiego zakwitnęli ażełmy do morza do krztu dofiągnęli. *WróbŻółt* cc2.

3. Dociec, zrozumieć, pojąć, zgłębić [czego] (4) : Wielkość á ízyrokość miáftá tego [...] známionuią/ wielkość á ízyrokość kroleřtwá Páńłkiego/ czego y bez piłmá káždy w rozmyłłaniu íwoim dofięgnąć może *RejAp* 184v; íeřłizem wyftáwiáiac Wizerunk íeý [*wieży pospolitej naszej = Rzeczypospolitej*] przed wámi/ co zbudowánia tego to opuřcił [...] iákożem ía tego dośięgnąć nie mógl: prořę ábyřcie mi odpuřćili *OrzQuin* L4v.

Zwrot: »rozumem nie moc dośięgnąć; rozum [czego] dosięgnąć nie może« (1 : 1): w czym wáptiřz tego nie czyn, á czego rozumem nie możeřz dofięgnąć, przedtim máłz vciec. *BielŻyw* 51; Bo ludzki rozum nyebyeřkich á bořkich rzeczy y ípraw dofyęgnąć nyemoże *KromRozm III* A6.

4. Osiągnąć, otrzymać, uzyskać, zdobyć [czego] (6) : á Tullius mowi, że Socrates z nieba mądrofci dofięgnął *BielŻyw* 45; Powiedał to że duřze íá wieczne. Potim w wielkiey teřknořci íamego íe zabił, aby lepřzego żywota dofięgnąć mógl. *BielŻyw* 125; ábyř [...] mógl iákoby iákim naczyniem/ łáki y zařługi Páná Chriřtułowej dośięgnąć/ mógl iá do íiebie przyćiągnać/ mógl iá íobie przywłázczyć *KarnNap* E3v.

dosięgnąć czym (1): A czego vczynkiem dofięgnąć niemoże to myłłá naprawi *BielŻyw* 110.

W przen [czego] (2) : nácz twá lutořtz przyřłla? czego twoia milořtz dofięgnęła? *OpecŻyw* 23, 134.

Synonimy: **1. dotknąć**; **3. dowiedzieć się, poznać, wyrozumieć**; **4. osiągnąć**.

Formacje pochodne cf SIĘGAĆ.

Cf **DOSIĄC**, **DOSIĘGNION**